

skuddet eller varetages af danske myndigheder. Med det politiske ansvar for de nye områder følger med andre ord også det økonomiske ansvar, finansieringsforpligtelsen. Det er det, der ligger i princippet om sammenhæng mellem ansvar og økonomi.

Under foresørgselsdebatten den 27. januar 1998 vedtog Folketinget bl.a., at regeringen skulle genforhandle den samlede færøske gældsafvikling, så det ville ske i rimeligt forhold til færøsk økonomis bæreevne. Regeringen og landsstyret indgik en aftale herom den 10. juni 1998, der bl.a. indebærer en sanering af den færøske gæld og i relation til forhandlingerne om det fremtidige tilknytningsforhold mellem Danmark og Færøerne en overgangsordning, der tilstræber opbygning af en selv bærende færøsk økonomi.

Aftalen understøtter med andre ord den positive udvikling, som Færøerne allerede på det tidspunkt var inde i. Efter en dyb, dyb krise, som alle her i Folketinget erindrer, og heraf følgende afsavn for befolkningen i begyndelsen af 1990'erne er det faktisk lykkedes at vende udviklingen.

Det skal også siges her fra talerstolen i dag, at det var en betydelig præstation, som den færøske befolkning i dag kun kan være stolte af. Den viser en overlevelsessevne, en overlevelseskraft, der eksisterer på øerne i Nordatlanten, og hvorfor Færøerne under de langtfra nemme naturgivende betingelser alligevel har kunnet udvikle et samfund til et moderne velfærds-samfund.

Det skal også siges i dag, at der i de senere år har været solide overskud i landskassen. Beskæftigelsen er steget, og øernes samlede udlandsgæld er vendt til et nettotilgodehavende. Det er en udvikling, som Færøerne og vi med rette kan være stolte af. Færøernes økonomi er på ret spor. Det viser også, at den danske bistand i de hårde år har vist sig at være til nytte.

Jeg startede i dag med at sige, at fællesskabet mellem Færøerne og Danmark ikke bare kan sættes i paragraffer og penge, men når valgene for fremtiden skal foretages, så slipper vi ikke for også at forholde os til den økonomiske side af sagen.

Vor holdning er klar: Hovedindholdet for det fremtidige, økonomiske forhold mellem Danmark og et suverænt Færøerne må være, at

– bloktilskuddet falder bort.

– alle tjenester, som Færøerne efter aftale får varetaget af Danmark, må finansieres af Færøerne.

– eksisterende aftaler mellem staten og Færøerne tages op med henblik på genforhandling.

Grundlaget for en økonomisk overgangsperiode vil for regeringen være en afviklingsperiode på 3-4 år.

Disse synspunkter har vi redegjort for over for det færøske landsstyre under mødet den 17. marts, og jeg har lagt vægt på nu her i dag at gentage dem.

Men det er også vigtigt for mig at knytte enkelte bemærkninger til den økonomiske overgangsordning, overgangsordningen, som landsstyret ser den, og som regeringen ser den.

For det første: Hvis vi tager udgangspunkt i den færøske hvidbogs egen forudsætning om en årlig vækst i den færøske økonomi, vil landsstyrets konkrete forslag betyde, at aftrapningen af de økonomiske tilskud først påbegyndes efter 50 år. Et sådant tidsforløb er efter regeringens opfattelse ikke acceptabelt. Jeg forstår nu også på udtalelser fra landsstyret til offentligheden, at forslaget er trukket tilbage.

For det andet: Regeringen fastholder en økonomisk overgangsperiode på 3-4 år. Udgangspunktet må være, at det færøske forbrug og de færøske investeringer finansieres på grundlag af den færøske produktion, som det på tilsvarende vis er tilfældet i alle andre suveræne nationer, vi gerne vil sammenligne os med.

Forstå mig nu ret. Danmark kan ikke forpligte sig til et fast bidrag til levefoden på Færøerne i en længere årrække i forhold til en suveræn stat. En sådan garanti ville for mig at se også være i modstrid med selve ånden i det færøske landsstyres ønske om fuld suverænitæt, og det ville herudover svække de færøske myndigheds incitament til at føre en ansvarlig økonomisk politik.

For det tredje: Opgørelsen af de økonomiske mellemværender mellem Danmark og Færøerne er nødvendig. Der må sættes tal på. Det har man gjort på Færøerne, det har regeringen gjort nogle foreløbige beregninger over.

På mødet med landsstyret den 17. marts berørte vi den problemstilling, og der er enighed mellem landsstyret og regeringen om at få tilvejebragt et fælles faktiskt grundlag om de økonomiske mellemværender mellem Danmark og Færøerne, inden vi mødes med landsstyret igen den 2. maj.